

Без оглед на која страна ќе се случуваат инцидентите, меѓународниот фактор на нас гледа како на целина и цената ќе ја платиме заеднички.

Разговорот го водеше:
Жаклина МИТЕВСКА

☀ Господине Алити, на 1 јуни борбата за гласови ќе ја водите со ДПА. Какви се реалните шанси на теренот?

АЛИТИ: ДУИ има голема поддршка од албанскиот електорат. Од 2006 г. до денес, речиси две години, сме во контакт со нашиот електорат, така што мислам дека и на ДПА им е јасно дека ДУИ ужива голема поддршка кај Албанците, токму затоа тие и се во паника. Во последен момент се обидуваат да го поправат својот рејтинг и тоа со вработувања, со ослободување луѓе од затворите, без оглед на тоа какво досие има

АЛБАНЦИТЕ ЌЕ ГО ПРЕИСПИТААТ ПОЛИТИЧКОТО ДЕЈСТВУВАЊЕ, АКО ПОБЕДНИКОТ НЕ БИДЕ ДЕЛ ОД ВЛАСТА!

ат. Исто така, според наши информации, се оди од кука на кука, се ветува социјална помош итн. Сè тоа зборува дека им е јасно оти ја немаат поддршката од 2006 г. Убедени сме дека нашата победа во 2008 г. ќе биде поубедлива во однос на таа од 2006 г. Албанскиот електорат сфаќа дека со ДПА, која влезе во власта без да го има гласот на Албанците, фактички се изгубени две години и за Албанците и за РМ. Тоа е пресудниот момент зашто ДУИ ја ужива поддршката.

☀ Во предизборието вашиот градоначалник, Изет Меџити, во присуство на партискиот лидер, почна со реставрацијата на куќата на Јашар Бег, која ќе биде музеј на ОНА. Според надлежните институции тоа е незаконски, а ДПА го оцени како политички маркетинг и обид да се соберат поени...

АЛИТИ: Надлежните органи во РМ не треба да ги коментираат ваквите случувања, тоа треба да биде авангарда во културните или историските монументи, на кои треба да им се даде тежината која ја заслужуваат. Министерството за култура не покрена таква иницијатива, чекаше тоа да го направи градоначалникот на Чаир или наши

активисти. Убедени сме дека со ова прво ќе добијат граѓаните на Скопје, на РМ, ќе има повеќе посетители. Богатството кое го има Скопје, Република Македонија треба да се негува, треба да ги следиме европските метрополи. Во Будимпешта ќе видиш сè од минатото, без оглед дали тоа е турско или австроунгарско. Само ако и ние имаме таков пристап ќе бидеме ценети од соседите, од другите народи во Европа и во светот, па така ова не е политички маркетинг.

 Прашањата за ОНА, конкретно пензиите за нејзините припадници, законот за употреба на јазиците, како дел од т.н. "Мајски договор", со кој го условувате Никола Груевски, сè уште се нерешени. Дали ним ќе им дадете приоритет доколку ја добиете довербата од албанскиот електорат?

АЛИТИ: Ние не го условувавме г. Груевски. Тоа е наша политичка агенда и е обврска од охридскиот Договор. И кога бевме на власт со СДСМ тие прашања беа отворени. Не се донесе закон за јазиците и за статусот на инвалидите на УЧК. Всушност, се работи за инвалиди, а не за борци на УЧК, без оглед дали биле во униформа или се цивили. Ниту еден од нив не дошол во партијата да бара пензија. Тоа е мала група, одредена категорија луѓе, за која и како држава и како општество треба да се грижиме. За нас како политички субјект

тоа останува обврска, да се донесе закон за тие луѓе и да имаат третман како и другите граѓани, во овој случај како и бранителите кои го бранеа Уставот на РМ, за кој ние се залагавме да се промени, што и се случи. Охридскиот Договор, се разбира, ако се имплементира, е документот кој ги отвора вратите на РМ за интегрирање во ЕУ и во НАТО. Ако ги добиеме изборите, во тоа сме убедени, без оглед кој ќе ги добие кај македонските партии, наша обврска е да се донесат законите за албанскиот јазик и за борците на УЧК.

 Ова го има и во т.н. "Мартовски договор" меѓу ВМРО-ДПМНЕ и ДПА. Се формираа и комисии кои требаше да работат за овие прашања, а ја повикаа и ДУИ да учествува. Во што е разликата меѓу ДУИ и ДПА за овие прашања?

АЛИТИ: На граѓаните на РМ им е јасно дека меѓу коалиционите партнери нема никаков договор. Претставниците на ВМРО-ДПМНЕ едноставно глумеа пред камерите како седнуваат во комисиите во кои има нивни членови и членови на ДПА. Па, тие беа и се коалициони партнери и немаа потреба да формираат некакви комисии или да постигнуваат договор за овие прашања. Кога се влегува во коалиција се прави политичка агенда на владата, па и на нејзините партиципенти, и се работи според неа. Очигледно кога ДПА влезе во Владата немала политичка програма

што сака да направи. Ние укажавме дека прифатија понижувачки статус, статус на вазалитет, кој пред крај Владата ја донесе во криза, па требаше да се симулира дека се состануваат. Инаку, разликата меѓу нив и нас е голема. Ние бевме опозиција, "Мајскиот договор" не го напишаа луѓе од ДУИ или од ВМРО-ДПМНЕ, туку посредници кои помагаа тој да се постигне. Тоа беа луѓето од НАТО, американската амбасада, ЕУ, па не случајно за "Мајскиот договор" се гласаше и резолуција во Стразбур. Тоа е обврска која треба да се почитува, бидејќи за некои точки кои требаше да се имплементираат од охридскиот Договор оваа Влада воопшто немаше волја да разговара и затоа е тој "Мајски договор". Голема е разликата меѓу "Мајскиот" и "Мартовскиот договор", кој за нас не постои. Мајски договор постои и е постигнат под тие околности кои беа создадени во тој момент, без оглед кој што изјавуваше. Никој од ЕУ или од САД не кажува дали постои некој "Мартовски договор", туку дека е обврска да се имплементира "Мајскиот". Две точки од него веќе се имплементирани - 46 закони да се донесат со Бадентер и формирањето на Комитетот.

 На кој начин ќе ја барате довербата од граѓаните, што ќе им понудите?

АЛИТИ: Прво ќе го понудиме тоа што ни е партиска програма. Една од тие точки е интеграција на РМ во ЕУ и во НАТО. Приоритет е да му објасниме

на нашиот електорат дека друга алтернатива и друг пат за Македонија нема. Останува имплементацијата на "Мајскиот" и на охридскиот Договор. Меѓу главните приоритети ќе бидат и некои членови од Законот за симболите, како и владеењето, но не на начин како што владееше ВМРО-ДПМНЕ со ДПА. Ова владеење, особено кај Албанците, нè врати назад. Постои големо рекетирање на албанските бизнисмени од страна на една група, за која нашите анализи кажуваат дека е под заштита на орган на државата, што не е во интерес ниту на Македонците, ниту на Албанците. За луѓето кои прават рекет власта не презеде ништо. Гласот ќе го бараме и со тоа што ќе се залагаме да се отворат нови перспективи, да има инвестиции во Македонија, бидејќи и албанскиот граѓанин е доведен до просјачки стап, не може да си обезбеди егзистенција, а и на вработените им е јасно дека стандардот постојано им се намалува, на што ќе се стави акцент.

☀ Традиционален партнер на ВМРО-ДПМНЕ е ДПА. Што ако електоратот вам ви даде доверба, а ВМРО-ДПМНЕ со ДПА состави Влада? За "Слободна Европа" Ахмети изјави: "Не прејудиирам кој ќе победи, но праведно би било волјата на мнозинството на заедницата секако да се почитува... Ако се случи 2006 г. уште еднаш, тогаш престанува смислата зошто кај Албанците да постојат две или три политички партии, или зошто тогаш Албанците да гласаат"...

АЛИТИ: На македонскиот, како и на албанскиот граѓанин, му е јасно дека нема стратешки партнери, туку традиционални. Всушност, ако се има стратешки партнер треба да се знае за што се гради таа стратегија. Мислам дека и јавноста и политичарите во РМ созрале и сфатиле дека еднаш направената грешка не треба да се повтори. Албанците веќе се прашуваат што понатаму ако победникот не биде дел од власта. Најверојатно тогаш Албанците ќе треба да седнат и да донесат одлуки, да го преиспитаат своето политичко дејствување во РМ. Би било трагично кога Албанците би донеле одлука, на пример, да не учествуваат на избори. Тоа ќе биде лош знак за нашето општество и за државата. Било кој да ги добие изборите, и кај Македонците и кај Албанците, логично е победниците да бидат во

владата бидејќи, ако ништо друго, ќе има стабилно владеење.

☀ Иако условот за добивање датум за преговори со ЕУ се мирни и фер избори, инцидентите кај албанскиот блок се реалност. Вашиот лидер посочи дека главна одговорност за овие избори има Груевски со коалиционите партнери, бидејќи тие ги имаат контролните меха-

низми кои треба да гарантираат граѓаните слободно да излезат и да ја изразат својата волја... Но, одговорноста е за сите?

АЛИТИ: Сите сме одговорни, мислам и позиција и опозиција. Одговорни се и граѓаните на РМ, кои треба да се борат против тоа зло или лоша појава, која ни се случува, бидејќи тие треба да го дадат својот глас, а не некои луѓе кои ги полнат кутиите во нивно име и им даваат легитимитет на политичките партии. Има инциденти, не само кај Албанците, туку и кај Македонците. Но, без оглед на која страна тие ќе се случуваат, меѓународниот фактор на нас гледа како на целина и цената заедно ќе ја платиме. Одговорноста за организирање фер и демократски избори секако треба да ја сноси оваа власт, бидејќи таа в рака ги има сите механизми. Се согласувам дека сигналите се лоши. Ако министерката за внатрешни работи се жали дека некои затвореници, без оглед на криминалното досие, се пуштат од затвори пред избори, се поставува прашање кој ги ослободува и која е намерата. Тоа е лош сигнал, покрај многуте други, така што и сите сносиме одговорност.

☀ Ахмети се сретна со Бакојани. Каков е ставот на ДУИ во однос на уставното име на Република Македонија и евентуалниот референдум за негова промена. Како го коментирате потегот на ЕУ, под притисок на Грција, да менува веќе усвоени документи за Македонија, со цел да се замени придавката македонски?

АЛИТИ: Мислам дека ние кои ја водиме политиката не сме коректни кон нашите граѓани и кон електоратот со тоа што навреме не им објаснивме дека името на РМ е сменето кога е прифатено под референцата БЈРМ да бидеме членка на ОН. Објективно, сега не се работи за тоа да се брани името, особено македонските политичари правеа многу политика во овој правец за да добијат поени или глумеа кој ќе биде посилен, кој ќе има поцврста рака, кој нема да попусти, на пример, пред Грците итн. Тоа беше лош пристап, ќе беше многу пофер и граѓаните на РМ ќе сфатеа дека не се работи за името, туку за чување на идентитетот, што не беше објаснето. Ете, се заговара дека треба да има референдум, се поставува прашање за што би излегле македонските граѓани на референдум, зашто сега одиме на предвремени избори. Мислам дека еден вид на тој референдум веќе ќе се случи на изборите. Не треба и натаму да се добиват политички поени особено кога се работи за името. Не само ДУИ, туку и другите партии на Албанците, во овој правец беа многу фер и коректни. Во најкритичните моменти ѝ дадовме поддршка на оваа Влада да патува во Букурешт и да донесува одлуки. Никому овде не му падна на памет, токму во тој момент, да бара интерпелација за да падне Владата и друга влада да донесува одлуки. Делегацијата која патуваше во Букурешт ја уживаше и нашата поддршка. Што се однесува до средбата со Бакојани, Ахмети имал средба не само со неа, туку и со многу светски државници. Таквите контакти треба да се гледаат од позитивен, а не од негативен агол, дека ако Ахмети или било кој Албанец се сретне со Караманлис или Бакојани ќе ѝ направат штета на РМ. Таква политика ДУИ и другите партии досега не воделе. Мора да добиеме покана за НАТО и за ЕУ. Инаку, за нас Албанците е неприфатлива придавката "славомакедонци" и "славомакедонија", бидејќи тогаш се поставува прашањето што бараат Албанците во една "славомакедонија". За овие теми треба да бидеме отворени и да не правиме политики. Ќе ги поддржиме партиите или тие што ги водат преговорите да се изнајде решение кое ќе биде прифатливо.